

Til lovforslag nr. L 110. Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 16. april 1996

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion

(Omlægning af finansiering af lønrefusion og skolepraktik m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til undervisningsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlig henvendelse fra Arbejdsgivernes Elevrefusion.

Der er af undervisningsministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af undervisningsministeren stillede ændringsforslag.

Et mindretal inden for flertallet (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) bemærker, at der i øjeblikket er ved at være en balance mellem udbud og efterspørgsel af praktikpladser. Da der ikke er noget, der tyder på, at der i øjeblikket er en klar sammenhæng mellem den økonomiske omfordeling mellem arbejdsgivere som tilskyndelse til at tage praktikelever og udbudet af praktikpladser, kan Socialistisk Folkeparti godkende, at den hidtidige omfordeling ophører.

Men hvis balancen igen forskydes, sådan at der langt fra er praktikpladser nok, betragter Socialistisk Folkeparti det som en selvfølge, at den hidtidige gulerod/pisk-model skal genindføres. Afgørende er det, at der er så mange praktikpladser som muligt, og at resten klares af skolepraktikken.

Uanset at der nu er en bedre balance mellem udbud og efterspørgsel af praktikpladser, er

det stadig et problem flere steder i landet og inden for bestemte fag, at der ikke er praktikpladser nok. På denne måde svigter for mange arbejdsgivere deres forpligtelse over for de unge. Det er usolidarisk over for de unge, over for samfundet og over for de arbejdsgivere, der påtager sig forpligtelsen.

Et *mindretal* (Venstres medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Ændringsforslag

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af V):

Til § 1

1) I den under *nr. 5* foreslåede § 7 a indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. Indtil anden uddannelsesaftale måtte blive indgået, dækker Arbejdsgivernes Elevrefusion endvidere i de i stk. 1 nævnte situationer elevers krav på refusionsberettiget løn, jf. § 4, stk. 1, og feriegodtgørelse under igangværende skoleophold ud over den periode, Lønmodtagernes Garantifond udbetaler erstatning for, jf. lov om Lønmodtagernes Garantifond.

Stk. 3. Bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion kan fastsætte nærmere retningslinjer for anmeldelse af krav i henhold til stk. 2, herunder frist for indgivelse af anmeldelse, samt

for dokumentation af kravet og udbetaling af pengene.«

2) Den under nr. 9 foreslåede § 14 a affattes således:

»§ 14 a. Staten yder et tilskud på 50 pct. af de udgifter til skolepraktik, der er nævnt i §§ 13 og 14. Den del af tilskuddet, der vedrører de udgifter, der udbetales af Arbejdsgivernes Elevrefusion, overføres af staten til Arbejdsgivernes Elevrefusion kvartalsvis.«

3) I den under nr. 11 foreslåede § 17 a udgår stk. 1, og i stedet indsættes:

»Arbejdsgivernes Elevrefusion yder et årligt tilskud til arbejdsgivere for ansættelse af de i stk. 2 nævnte elever, der efter den 31. december 1996 er begyndt praktikuddannelse hos arbejdsgiveren på grundlag af en skriftlig aftale om at gennemføre en uddannelse. Det er en betingelse, at eleven modtager løn fra arbejdsgiveren i aftaleperioden.

Stk. 2. Tilskud ydes efter ansøgning til arbejdsgivere, der indgår aftale om praktikuddannelse i form af

- 1) uddannelsesaftale med en elev, der er i skolepraktik i medfør af lov om skolepraktik i erhvervsuddannelserne, når aftalen omfatter elevens resterende uddannelse,
 - 2) uddannelsesaftale med en elev i en erhvervsuddannelse, som ikke kan udbydes med skolepraktik efter reglerne herom, og som i de foregående to kalenderår har haft en gennemsnitlig årlig tilgang på højst 15 elever med uddannelsesaftale,
 - 3) praktikaftale i en erhvervsgrunduddannelse eller uddannelsesaftale om en erhvervsuddannelse eller landbrugets grunduddannelse med en elev under 25 år, der efter en samlet ledighedsperiode på 6 måneder inden for 9 måneder er berettiget og forpligtet til aktivering i medfør af § 32 a, stk. 1, i lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, og
 - 4) praktikaftale i en erhvervsgrunduddannelse eller uddannelsesaftale om en erhvervsuddannelse eller landbrugets grunduddannelse med en elev under 25 år, der i en sammenhængende periode på mindst 6 måneder enten har modtaget kontanthjælp i henhold til lov om social bistand eller ydelser i henhold til lov om kommunal aktivering.«
- Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

4) I den under nr. 11 foreslåede § 17 a, affattes stk. 3, der bliver stk. 4, således:

»Stk. 4. For tilskuddet gælder reglerne i § 17, stk. 2. Det er en betingelse for tilskud efter stk. 2, nr. 3 og 4, at eleven ikke har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse, et 18-måneders uddannelses- og jobkvalificerende forløb eller andre særligt tilrettelagte aktiveringsforløb af i alt 18 måneders varighed. Bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion fastsætter de nærmere retningslinjer for tilskuddet og udbetalingen heraf, for så vidt angår tilskuddet efter stk. 2, nr. 3 og 4, efter forhandling med Arbejdsministeriet, Socialministeriet og Kommunernes Landsforening.«

5) Efter nr. 16 indsættes som nyt nummer:

»01. § 20, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Der betales ikke bidrag for elever, der er nævnt i § 16 og § 17 a, samt for elever, der gennemgår uddannelsen til træningsterapeut på Optræningscentret i Karlslunde. Bestemmelsen omfatter også elever, der påbegynder uddannelse efter den 31. december 1996.««

6) Efter nr. 17 indsættes som nyt nummer:

»02. § 22, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Beløb til dækning af udgifter til skolepraktik efter lov om skolepraktik i erhvervsuddannelserne og skolehjemsudgifter, som Arbejdsgivernes Elevrefusion afholder, jf. §§ 13-14 a, indbetales af Arbejdsgivernes Elevrefusion til Undervisningsministeriet.««

7) Efter nr. 18 indsættes som nyt nummer:

»03. § 38, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Ansøgning om tilskud efter § 16 skal være modtaget af Arbejdsgivernes Elevrefusion senest den 1. april 1997.««

Til § 2

8) Stk. 2 affattes således:

»Stk. 2. § 1, nr. 1, 3, 5-8, 10 og 16, træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion (AER) foreslås en mindre udvidelse af AER's ydelser, jf. forslaget i nr. 5 til § 7 a og bemærkningerne hertil. Det er en forudsætning for AER's dækning af elevernes løn og feriegodtgørelse, at arbejdsgiverens situation (konkurs, død, virksomhedsophør) er godkendt af Lønmodtagernes Garantifond (LG) som omfattet af § 1 i LG-loven, og at eleven er godkendt som udbetalingsberettiget af LG. Nærtstående personer som forældre, ægtefæller, børn og lign. er ikke omfattet af bestemmelsen.

LG dækker elevernes krav på løn og erstatning i op til 3 måneder efter konkursen, dog højst indtil eleverne opnår anden uddannelsesaftale. Lønudbetaling fra Arbejdsgivernes Elevrefusion bliver derfor kun aktuel i forbindelse med skoleophold, der strækker sig over mere end 3 måneder, og som er påbegyndt på tidspunktet for arbejdsgiverens konkurs m.v. Et skoleophold, der påbegyndes dagen efter konkursen m.v., er altså ikke omfattet af AER's dækning.

Til nr. 2 og 6

Ændringsforslagene indeholder alene tekniske præciseringer af betalingsmønstret mellem Undervisningsministeriet og Arbejdsgivernes Elevrefusion som følge af, at finansieringen af skolepraktikordningen er delt mellem Undervisningsministeriet og AER samtidig med, at Undervisningsministeriet forestår udbetalingerne til skolerne af udgifterne til skolepraktik og skolehjem, bortset fra visse ydelser som f.eks. befordringsgodtgørelse, der udbetales af Arbejdsgivernes Elevrefusion. Der gennemføres i øvrigt som hidtil modregning i størst muligt omfang.

Til nr. 3

Det præciseres, at tilskud ydes for elever, der påbegynder praktikuddannelse efter den 31. december 1996.

Efter nærmere drøftelse med Arbejdsministeriet og Socialministeriet findes det nødvendigt at præcisere forslaget i § 17 a, stk. 1, nr. 3, idet det alene har været tanken med forslaget,

at tilskud kunne ydes for elever, der er faldet for 6-måneders-grænsen i lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik eller i en sammenhængende periode på mindst 6 måneder har modtaget kontanthjælp i henhold til lov om social bistand eller ydelser i henhold til lov om kommunal aktivering.

Det foreslås at opdele nr. 3 i to numre, nr. 3 og 4, omfattende henholdsvis elever, der hidtil har modtaget arbejdsløshedsdagpenge, og elever, der hidtil har modtaget kontanthjælp eller anden ydelse i henhold til lov om kommunal aktivering. En elev, der indgår uddannelsesaftale inden 6-måneders-grænsen, vil ikke berettiges til tilskud.

En elev, der udløser tilskud, er en elev, der overgår til det ordinære uddannelsessystem, og som følgelig ikke længere oppebærer arbejdsløshedsunderstøttelse eller kontanthjælp.

Elever, der har gennemført et 18-måneders uddannelses- og jobkvalificerende forløb el. lign., vil ikke kunne berettige arbejdsgiveren til tilskud, medens elever, der kun har gennemført en del af et sådant forløb, vil kunne berettige arbejdsgiveren til tilskud.

Den nærmere administration af tilskudsordningen tilrettelægges af Arbejdsgivernes Elevrefusion, for så vidt angår administrationen af nr. 3 og 4, i samarbejde med Arbejdsministeriet og Socialministeriet. Det er nødvendigt, at det over for AER dokumenteres, at betingelserne for tilskud er opfyldt. Dokumentationen for, at 6-måneders-betingelsen er opfyldt, bør så vidt muligt tilvejebringes i et samarbejde mellem AF-kontoret og AER samt mellem kommunerne og AER. Der skal endvidere tilvejebringes dokumentation for, at de af nr. 3 og 4 omfattede elever ikke i forvejen har en erhvervskompetencegivende uddannelse, jf. bl. a. § 32 a, stk. 1, i lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik eller et afsluttet 18-måneders uddannelses- og jobkvalificerende forløb el. lign.

Da der for tiden arbejdes med at formindske arbejdsgivernes administrative byrder, vil administrationen af den nye tilskudsordning blive indrettet under størst mulig hensyntagen hertil. Dog kan det ikke helt undgås, at arbejdsgiveren, hvis den pågældende ønsker at modtage et tilskud, må afgive og attestere visse oplysninger.

Til nr. 4

AER tilrettelægger, for så vidt angår ændringsforslagets nr. 3 og 4, i fornødent omfang de administrative procedurer efter drøftelser med Arbejdsministeriet, Socialministeriet og kommunerne ved Kommunernes Landsforening, der er repræsenteret i bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion.

Til nr. 5

Det præciseres med dette ændringsforslag, at der efter den 31. december 1996 fortsat ikke betales bidrag for en bred kreds af elever. Efter den gældende ordning er arbejdsgiveren fritaget for bidragspligt for denne elevgruppe, der omfatter samtlige offentligt godkendte uddannelser med lønnet praktik, etatsuddannelser og lign. samt en række private uddannelser med lønnet praktik. Ordningen vil fortsætte uændret.

Opføringscentret i Karlslunde gennemfører en træningsterapeutuddannelse, der på lige fod med en række andre uddannelser bør fritages for bidragspligt til AER. Denne fritagelse

træder i kraft den 1. januar 1997, jf. lovforslagets § 2.

For så vidt angår bemærkningen til nr. 2 i lovforslaget om ændring af § 4, stk. 1, skal det supplerende bemærkes, at lovens bestemmelse om lønrefusion til arbejdsgivere for elever i erhvervsuddannelser også omfatter erhvervsuddannelser, der tilrettelægges særligt for voksne. En erhvervsuddannelsesaftale indgået i medfør af lov om erhvervsuddannelser, vil kunne berettige til lønrefusion, selv om aftalen omfatter skoleophold, der afviger fra de skoleperioder, der er beskrevet i uddannelsesbekendtgørelsen. Det er en betingelse, at disse skoleophold er fastlagt på forhånd i selve uddannelsesaftalen.

Til nr. 7

Der er alene tale om en teknisk justering angående den hidtil gældende tilskudsordning.

Til nr. 8

Det foreslås, at lovforslagets § 1, nr. 2, først træder i kraft den 1. januar 1997.

Anne-Marie Meldgaard (S) nfm. Hans Peter Baadsgaard (S) Poul Erik Dyrhund (S)

Lis Greibe (S) Jens Peter Vernerisen (S) Aage Frandsen (SF) Elsebeth Gerner Nielsen (RV)

Bruno Jerup (EL) Addi Andersen (CD) Anders Mølgaard (V) Hanne Severinsen (V) fmd.

Henning Urup (V) Ulla Tørnæs (V) Frank Dahlggaard (KF) Thomas Torp Andersen (KF)

John Vinther (KF) Poul Nødgaard (DF)

Fremskridtspartiet havde ikke medlemmer i udvalget.